

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING SUBSIDIEVERORDENING ONDERHOUD GEMEENTELIJKE MONUMENTEN BRONCKHORST.

1. Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 - lid a: (gemeentelijke) monumenten

Algemeen

Gemeentelijke monumenten kunnen uit hoofd- en bijgebouwen en andere aanhorigheden bestaan of een samengesteld geheel van aparte onderdelen betreffen. Zo komen bijvoorbeeld kerken voor met een los van het kerkgebouw staande toren of klokkenstoel en kastelen met hoofd- en bijgebouwen. Tot die bijgebouwen en andere aanhorigheden worden gerekend koetshuizen, pompen, hekken, etc., economiegebouwen, theekoepels en dergelijke. In alle gevallen geldt dat bij de in het kader van deze regeling aan te vragen onderhoudskosten, de kosten van zelfstandige onderdelen van het monument in de subsidieaanvraag voor het hoofdobject (mede) opgenomen mogen worden. De redengevende omschrijving in de gemeentelijke lijst is in dat geval bepalend, dat wil zeggen dat of een onderdeel tot het hoofdobject behoort uit de omschrijving moet zijn af te leiden. Het kan dus voorkomen dat de kosten waarin een subsidie wordt aangevraagd het ene jaar bijvoorbeeld alleen, of in overwegende mate een oranjerie betreffen en het andere jaar alleen een koetshuis. Het vorenstaande geldt ook voor bij woonhuizen en boerderijen behorende bijbouwsels als pompen, bruggen, hooibergen, theekoepels, schuren, hekken, bakhuisjes etc.

Categorieën gemeentelijke monumenten (voor zover deze een toelichting behoeven voor de toepassing van de regeling)

Kerkgebouwen

Bij kerkgebouwen gaat het om gebouwen die in oorsprong uitsluitend ten behoeve van de eredienst zijn opgericht. Het huidige gebruik van die kerkgebouwen is niet van belang.

Kastelen, historische landhuizen en buitenplaatsen Hiertoe behoren de zogenaamde kasteelboerderijen, havezaten, ridderhofsteden, versterkte huizen en woontorens, jachtsloten en luthoven.

Hofjes van liefdadigheid

Onder hofjes van liefdadigheid (soms ook bekend als ‘gasthuizen’) vallen uitsluitend die complexen van hofjes- woningen die als zodanig zijn gesticht en gebouwd en waarvan de bestemming sinds de stichting niet is gewijzigd.

Objecten van bedrijf en techniek

Hiertoe kunnen onder meer worden gerekend sluiscomplexen, bruggen, loswallen, viaducten, gemalen, fabrieken, water- torens, stationsgebouwen maar ook monumenten als ambachtelijke werkplaatsen, oude winkelpanden, seinhuisjes en metalen molens.

Objecten van landsverdediging

Objecten van landsverdediging zijn bijvoorbeeld forten, linie-onderdelen, bunkers en versperringen.

Elementen van landschapsstoffering van bouwkundige aard. Hiertoe kunnen onder meer worden gerekend richting- aanwijzers , grenspalen, hekken, etc.

Plaatsing

Met de bepaling dat sprake moet zijn van plaatsing op de gemeentelijke lijst op het moment van indiening van een aanvraag om subsidie, wordt voorkomen dat met het afvoeren van een object op de lijst tijdens of na afloop van te subsidiëren activiteiten de aanspraak op subsidie zou verdwijnen.

De aanvrager mag er vanuit het oogpunt van rechtszekerheid (de subsidieregeling is op ruime schaal bekend) op rekenen dat een (plotseling) besluit van de gemeente het object te verwijderen van de lijst hem niet dupeert. Een uitzondering hierop vormt (uiteraard) de situatie dat voorafgaande aan de indiening van de aanvraag (schriftelijk) aantoonbaar sprake is van een gemeentelijk voornemen tot verwijdering van het object van de lijst. In het algemeen zal de gemeen- te die het object wil verwijderen echter geen subsidie meer verstrekken, waardoor ook de

aanspraak op een provinciaal subsidie verloren gaat.

Artikel 1 onderhoud

Algemeen

Het is niet mogelijk een haarscherpe afgrenzing te geven tussen onderhoud en restauratie. Niettemin zijn er wel duidelijke verschillen in hoofdaccenten aan te geven. Het gaat hierbij om de aard de omvang van de werkzaamheden.

Aard van de werkzaamheden van onderhoud

Onderhoud heeft voornamelijk betrekking op de buitenkant van het gebouw en heeft tot doel de buitenkant wind- en waterdicht te houden, respectievelijk de uitwendige bouwkundige staat op peil te houden. Een nuancering betreft het (beperkt) herstel van delen van dragende constructies (ankerbalkgebinten, schoren en platen, balkkappen en spantbenen) dat ook als onderhoud wordt aangemerkt (zie ook artikel 9, eerste lid, onderdeel k.)

Omvang van de werkzaamheden van onderhoud

Onderhoud in vorenvermelde zin heeft een relatief beperkte omvang, dat wil zeggen richt zich voornamelijk op vervanging en herstel van de buitenkant op onderdelen.

Onderhoud dient hier tweeledig te worden opgevat:

- a. Eén of meerdere respectievelijk enkele delen van een monument die binnen de totaliteit van het gehele gebouw een beperkte betekenis hebben (bijvoorbeeld herstel van voegwerk in combinatie met herstel van loodaansluitingen en hemelwaterafvoeren);
- b. Een gedeelte van een onderdeel van een gebouw. Hierbij kan het gaan om een onderdeel van beperkte omvang (bijvoorbeeld vervangen van schoorsteenkappen) of een onderdeel dat een substantieel deel van het gebouw vormt (bijvoorbeeld vervangen van dakbedekking)

Handhaving en herstel van historisch verantwoorde staat Zowel bij onderhoud als restauratie dienen werkzaamheden te zijn gericht op handhaving en herstel van een historisch verantwoorde staat van het monument. Bij handhaving wordt in dit verband bedoeld op het niet aantasten van de bestaande cultuurhistorische kwaliteiten van het monument, respectievelijk het in stand houden van de bestaande monumentale waarde (bijvoorbeeld een voor het monument kenmerkend oud type dakpan of typerende raamindeling, mag niet vervangen worden door een moderne variant)

conservering

Conservering heeft vrijwel uitsluitend betrekking op kasteel- en bedrijfsruimtes. Het betreft hier op een gemeentelijke lijst voorkomende objecten (geen rijksmonumenten) welke geen expliciete en effectieve gebruiks- c.q. bestemmingsmogelijkheden hebben. Wel hebben deze objecten veelal een historische en ook landschappelijke betekenis. Het treffen van voorzieningen in dit verband heeft tot doel de status quo te handhaven, respectievelijk de historische staat te herstellen, respectievelijk zoveel mogelijk terug te brengen en verder verval te voorkomen.

Artikel 4: uitsluiting van subsidie overheidseigendommen

Aan monumenten die eigendom zijn van de staat of de provincie wordt geen subsidie verstrekt. Het wordt niet opportuun geacht dat de gemeente met deze regeling het reguliere gebouwenbeheer van andere overheden gaat subsidiëren. Monumenten dienen evenals de "gewone" overheidshuisvesting te ressorteren onder het huisvestingsbudget van deze overheden.

"vanwege bescherming"

Het komt voor dat een monument (met name bij kerkgebouwen) is opgenomen of respectievelijk beschermd is krachtens een gemeentelijke lijst uitsluitend vanwege een enkel onderdeel (bijvoorbeeld een gevelsteen, grafzerk, orgel, preekstoel) In dit geval komt alleen dit onderdeel van

het monument voor subsidiëring in aanmerking en niet het overige deel van het monument.

Artikel 5 : uitvoeringsvoorschriften

Om onderhoud zo verantwoord mogelijk te bewerkstelligen stellen burgemeester en wethouders een algemene lijst met uitvoeringsvoorschriften voor onderhoud vast. In de beschikking tot het verlenen van subsidie wordt de aanvrager meegedeeld aan welke uitvoeringsvoorschriften uit deze lijst moet worden voldaan bij het onderhoud, voor zover de technische omschrijving van de werkzaamheden, het bestek en plan- en detailtekeningen hierin reeds niet voorzien.

2 Hoofdstuk II: Monumenten, paragraaf 1; onderhoud

Artikel 8 - lid 1 en 2: subsidiabele werkzaamheden en kosten van onderhoud

Eerste lid : Subsidiabele onderhoudswerkzaamheden

Onderdeel a.

Bedoelde werkzaamheden hebben betrekking op het opstoppen en herdekken van rieten daken.

Onderdeel b.

Schilderwerk is subsidiabel.

Onderdeel c.

Herstel van dakbeschot is alleen subsidiabel in combinatie met herstel van dakvlakken.

Onderdeel d.

Aansluiting op de riolering betreft het aansluiten van regenwaterafvoeren op het rioolstelsel.

Onderdeel h.

Bedoelde werkzaamheden kunnen ook betrekking hebben op zwakke plekken aan de binnenzijde van de buitenmuur als gevolg van externe oorzaken, bijvoorbeeld lekkage.

Onderdeel j.

Bedoelde werkzaamheden kunnen ook betrekking hebben op het interieur wanneer het uit preventief oogpunt noodzakelijk wordt geacht het hele pand te behandelen.

Onderdeel m.

Met name kan hierbij worden gedacht aan torenuurwerk, specifieke technische installaties in monumenten van bedrijf en techniek, die vanwege hun aard als bijzondere elementen kunnen worden aangemerkt; vervolgens elementen van landschapsstoffering van bouwkundige aard, historische bestratingen en interieuronderdelen van monumentale waarde (schouwen en dergelijke).

Onderdeel o.

Tot stoommachines worden niet gerekend stoomgemalen.

Tweede lid: Subsidiabele kosten van onderhoud

Als subsidiabele kosten worden aangemerkt de kosten verbonden aan de uitvoering van de subsidiabel geachte onderhoudswerkzaamheden als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdelen a t/m p en alleen voor zover het betreft de directe kosten, indirecte kosten en de BTW over uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden. Een aantal in het kader van de vorige subsidieregeling subsidiabele kosten zijn vervallen. Het betreft de kosten verbonden aan het opstellen van een inspectierapport, de kosten verbonden aan het maken van uitvoeringstekeningen, de (gemeentelijke) precariobelasting en (gemeentelijke) leges.

Ten aanzien van de aard van de kosten en de hierbij door burgemeester en wethouders nader vast te stellen criteria etc. wordt het volgende opgemerkt:

Directe kosten

De directe kosten zijn de kosten van de te verwerken, overeenkomstig de uitvoeringsvoorschriften als bedoeld in artikel 6, eerste lid, goedgekeurde materialen met de daarbij behorende loonkosten. Onder directe kosten wordt ook het bouwen van een steiger begrepen. Voor de loonkosten zal een maximaal subsidiabel uurloon worden gehanteerd, eventueel gedifferentieerd naar aard van het beroep. Voor de materiaalkosten zal worden uitgegaan van de landelijk gehanteerde richtprijzen voor bouwmaterialen.

Indirecte kosten

Bij onderhoud is in mindere mate sprake van indirecte kosten dan bij restauratie. Bij relatief eenvoudig en/of beperkt onderhoud bestaat de begroting meestal uit materiaalkosten en het aantal te werken uren met het tarief hiervoor. Alleen bij relatief ingrijpend en verschillende werkzaamheden omvattend onderhoud met plaatsing steigers, bouwkeet etc. komen in de begroting deze indirecte kosten vaak tot uitdrukking.

De indirecte kosten worden onderverdeeld in:

- Algemene bouwplaatskosten;

Kosten van de hoofdaannemer die niet direct op een project zijn toe te rekenen en die onder meer betrekking hebben op verzorgend, uitvoerend en administratief personeel op het werk respectievelijk bouwplaats, tijdgebonden materieel, keten, loods en dergelijke, verbruikskosten, bewaking, verletbestrijding, bereken- en tekenwerk en dergelijke;

- Algemene bedrijfskosten;

Die kosten die samenhangen met de algemene leiding van het bedrijf en die van de algemene en administratieve diensten;

- Winst;

Het bedrag dat voor de hoofdaannemer overblijft nadat alle met het werk samenhangende kosten zijn betaald.

Specificatie van de indirecte kosten zijn gezien aard en omvang ervan dikwijls niet doenlijk.

Derhalve zal, indien indirecte kosten worden toegerekend aan onderhoudswerkzaamheden, voor de bepaling van de subsidiabele kosten gekozen worden voor vaste maximale percentages voor deze kostenposten.

Artikel 9 -lid 3- onderdeel b: inspectierapport/ onafhankelijke deskundige

In dit lid wordt gesproken over onafhankelijke deskundige of onafhankelijke deskundige instantie.

In eerste instantie kan hierbij worden gedacht aan de Monumentenwacht die uitgebreide inspectierapporten uitbrengt. Ook een niet bij het project betrokken zelfstandig gevestigde architect of een architectenbureau kan een inspectierapport uitbrengen. Een dergelijke architect of architectenbureau moet deskundig zijn op het terrein van de monumentenzorg. Daarnaast kan een gemeentelijke dienst (bouw en woningtoezicht) of gemeentelijke instantie/monumentencommissie een dergelijk rapport uitbrengen.

Artikel 11: subsidiemaxima en -minima

In het eerste lid is bepaald dat het subsidie uitsluitend kan worden toegekend in de kosten van onderhoud welke een bedrag van € 681,-- te boven gaan. Dit geldt voor (het totaal van) de onderhoudswerkzaamheden genoemd onder het eerste lid van artikel 9.

In het tweede lid is bepaald dat zogenaamde kosten van zelfwerkzaamheid niet subsidiabel zijn. Onder zelfwerkzaamheid wordt verstaan de arbeid die de eigenaar/aanvrager zelf verricht bij onderhoud. De kosten van materiaal die bij de zelfwerkzaamheid worden gebruikt zijn echter wel subsidiabel. Deze moeten echter een bedrag van € 454,-- te boven gaan.

Artikel 12 - lid 2: beschikkingstermijn

Indien niet alle verplicht over te leggen bescheiden, bedoeld in artikel 10, derde en vierde lid, zich bij de aanvraag bevinden, telt de periode van twaalf weken na ontvangst van de laatstontbrekende bescheiden.

Artikel 15 - lid 1, 2 en 5: subsidievaststelling

Op het volledig aangevraagde subsidie kan een bedrag in mindering worden gebracht indien een aantal werkzaamheden niet volgens de uitvoeringsvoorschriften zijn uitgevoerd. Indien in belangrijke of overwegende mate niet is voldaan aan de voorschriften kan tot intrekking van het subsidie worden overgegaan. Het derde lid houdt in dat het vast te stellen subsidie nooit meer kan bedragen dan het verleende subsidie. Indien er tijdens de uitvoering wordt of moet worden geschoven in de omvang van werkzaamheden (in geval van verschillende werkzaamheden) dan kan dit, mits deze werkzaamheden subsidiabel zijn op grond van deze regeling. Minderwerk aan een vooraf subsidiabel geachte werkzaamheid kan derhalve worden verrekend met subsidiabel meerwerk.

Artikel 15 - lid 3; onderdeel d: door eigen bedrijf of door in dienst genomen personeel uitgevoerde werkzaamheden.

Wanneer de onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd door het personeel van het bedrijf van de eigenaar/aanvrager, door de eigenaar/aanvrager zelf in het kader van zijn bedrijfsuitoefening (de "eenmansondernemer") dan wel voor het uitvoeren van de werkzaamheden door de eigenaar/aanvrager personeel in loondienst j. genomen, moet een accountants- verklaring worden overgelegd waaruit blijkt hoeveel arbeidstijd door het personeel respectievelijk de eigenaar aan het onderhoud is besteed, om welk bedrag het gaat, alsmede de wijze waarop deze kosten zijn voldaan. Een en ander strekt tot een zo correct mogelijke vaststelling van de subsidiabele kosten. De accountantsverklaring dient te worden opgesteld door een registeraccountant (PA) of een accountant administratieconsulent (AA) , een en ander krachtens het bepaalde in boek 2 van het Burgelijk Wetboek.